

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în cauza penală în privința lui:

*Răcilă Vera, născută la xx.xx.xxxx în r-nul
xxxxx, locuitoare în xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.10.2017 - 25.10.2017;

Instanța de apel: 15.12.2017 - 07.02.2018;

Instanța de recurs: 05.04.2018- 02.05.2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 25 octombrie 2017, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Răcilă Vera a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita orice activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, pe termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe termen de probă de 1 (un) an, dacă în termenul respectiv inculpata nu va comite o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a dispus respingerea cererii privind încasarea din contul inculpatei a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 891 lei, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Răcilă Vera a comis circulația ilegală a substanțelor narcotice exprimate prin cultivarea ilegală de plante care conțin substanțe narcotice, săvârșită în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare în următoarele circumstanțe: pe parcursul anului 2017, intenționat și contrar legii a cultivat fără scop de înstrăinare în gospodăria sa personală din xxxxx, 715 plante de mac, care au fost depistate și ridicate la 22.06.2017 în cadrul cercetării la fața locului de către colaboratorii de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Sîngerei și care conform raportului de expertiză nr. 34/12/2/R-832 din 05.07.2017 constituie 715 plante

de mac care conțin alcaloizii activi ai opiului (morfină și codeină) și care sunt incluse în lista nr. 1 a substanțelor narcotice din tabelul substanțelor narcotice substanțelor psihotrope neutilizate în scopuri medicale aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004 și care conform Hotărârii de Guvern nr. 79 din 23.01.2006 constituie cantități deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, doar în latura încasării cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasate din contul inculpatei cheltuielile judiciare suportate pe cauza penală în sumă totală de 2 891 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/2/R-832 din 05.07.2017 și pentru cheltuielile organului de urmărire penală la instrumentarea cauzei penale, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului a indicat că instanța de fond, pronunțând sentința nu a ținut cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, care prevede că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează și chestiunea cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare. Aplicarea pedepsei în privința inculpatului, fără încasarea din contul ei a cheltuielilor judiciare ar atrage după sine neasigurarea scopului pedepsei penale și anume reeducarea inculpatului, restabilirea ordinii de drept și din contra, într-un mod tacit va favoriza condamnatul să comită fapte analogice pe viitor, conștientizând că rezultat al comiterii lor, în limite legale, nu survine o pedeapsă aspră care să-i limiteze în drepturi sau să atragă după sine alte consecințe grave.

Menționează procurorul că chiar dacă starea materială a inculpatei este precară, eliberarea acesteia totală de plata cheltuielilor judiciare este contrar principiului legalității, punerea acestor cheltuieli pe seama inculpatei ar contribui la responsabilitatea ei și în final la corectare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, apelul procurorului a fost respins ca nefundat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Colegiul a considerat apelul declarat drept nefundat, or în speță, cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea expertizei în vederea acumulării probelor ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni.

În acest sens, Colegiul a specificat obligația pozitivă a statului de a colecta probele necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat a cheltuielilor pentru efectuarea raportului de expertiză 34/12/2/R-832 din 05.07.2017 în privința masei vegetale depistate și cheltuielilor aferente instrumentării cazului de organul de urmărire penală.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul declară recurs ordinar și invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel, motivând că instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit pct. 1) alin. (2) al aceleiași norme procesual penale, cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite experților. Prin urmare instanțele de fond nu au clarificat obiectiv

necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând o decizie neargumentată în acest sens.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul reține că procurorul indică ca temei de drept întru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală ce prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, acest temei nu și-a găsit confirmare în urma cercetării materialelor cauzei, cu atât mai mult că recurentul invocă de fapt dezacordul cu soluția instanțelor de fond prin care cheltuielile de judecată în mărime de 2 891 lei, pentru efectuarea expertizei și pentru cheltuielile organului de urmărire penală la instrumentarea cauzei penale, au fost trecute în contul statului.

Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către condamnat. Mai mult, Colegiul indică că, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea procurorului, plățile necesare pentru efectuarea expertizei, vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat prin prisma prevederilor art. 227 Cod de procedură penală.

Astfel, suma de 2 891 lei solicitată de către procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului, constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză 34/12/2/R-832 din 05.07.2017 în privința masei vegetale (f.d. 16-17) și cheltuieli aferente instrumentării cazului de suportate de către organul de urmărire penală.

Potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu în cazurile când prin alte probe nu poate fi

stabilit adevărul în cauză. Dispoziția alin. (2) al aceleiași norme stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Ca urmare, Colegiul penal conchide că, temeiurile indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat. Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel, recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Soluția adoptată de instanța de apel corespundea prevederilor art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, iar modificarea ulterioară a legislației la capitolul cheltuielilor de judecată nu poate servi temei de implicare în decizia definitivă.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în cauza penală în privința lui Răcilă Vera, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 30 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun